

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 2873 (3161) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Elköszönünk

az ősztendőről a mai estén. Számbavesszük kicsi és nagy eseményeit, különösen azokat, amelyek súlyát, vagy előre lendítő erejét a magunk életében is éreztük. Számbavesszük az örömeiket, bánatokat, gondokat és bajokat. Lemérjük az évet úgy, ahogy az életünkön áttutott s megállapítjuk a végén, hogy jobb is lehetett volna. Igen, ezt a megállapítást mindig meg tesszük. Ha egész évben tejben, vajban fürödünk volna, ha minden gondolatunk teljesedett volna, ha simán sikerült volna minden, akkor is csak ez lenne a megjegyzésünk. Az ember örök elégedetlensége és a mindig többre, jobbra, teljesebbre való olthatatlan vágyakozása mondatja ki mintatlan elmúlt évről az elítélő szót s bizony ez így is lesz mindig, amíg az ember ember fog maradni

Tagadhatatlan, hogy a most tovatűnő évről kevesen mondhatnak felmentő ítéletet. Még az sem szükséges, hogy ezt az általános borúlátást az örök emberi elégedetlenségéből magyarázzuk. Csak meg kell kérdezni valakit és engedni kell, hogy felnyissa panaszaí árjának zsilipjét! Csak fel kell bátorítani valakit egy-két igenlő, helyeslő fejbólintással! Majd megtudjuk, hogy milyen volt ez az elmúlt esztendő

Azonban akármennyire megértők vagyunk, nem hagyhatjuk helyben ezt a felfogást. Az ember sohasem nézheti saját helyzetét, de még szűkebb körét sem elszigetelten a nagyközösség helyzetétől. Sohasem szabad elítélni valamit csak azért, mert egyénileg nem a legkedvezőbb volt. Bármilyen kicsinyes is legyen valaki, mégis meg kell látnia a dolgok menetében, a történelemben a magasabb szempontokat, a nagyobb, egyén fölött álló érdekeket, amelyek sokszor tájdanalmasan érintenek keveseket. Meg kell látnunk a magunk kis nélkülözéseit, lemondásait, áldozatait mögött az egész nagy nemzeti közösség erőfeszítéseit s akkor sok mindent meg fogunk érteni. Akkor másképpen ítélik meg az elmúlt évet is.

A magasságból minden másképpen látszik és sok minden megvilágosodik. Ha fel tudunk emelkedni a nagy nemzeti közösség érdekeinek megértésére, akkor megértjük azt is, hogy a nagy áldozatokat nagy ügyekért kell meghozni. Ha a nehézségek általánosan sújtják az embereket, akkor nagy feladatok megoldásáról van szó s az eredmény, a kitartás vagy az összeroppanás is az egész közösséget érintheti. Az ősztendővel való leszámolást tehát az egyéni érdekek helyett a nagy nemzeti feladatok mértékével mérjük le.

XI. Pius pápa mondotta egyszer, hogy hálát kell adnunk az Istennek, amiért ilyen döntő fontosságú időben élhetünk. Ugyanezt elmondhatjuk maoukról magyar vonatkozásban is.

Párizsba helyezik a francia kormány és Versaillesbe az államfő székhelyét

A francia közvélemény őszinte európai politikát és megegyezést sürget a németekkel. Hitler-Laval találkozó készül

Visszafordították a támadó szovjet páncélosokat

Bern. (Bud. Tud.): A Basler Nationalzeitung berlini jelentése szerint a külügyi hivatal szóvivője kijelentette, hogy Giraud ugyanaz az egyéniség, aki Darlan volt. Giraud tábornokot az amerikaiak Anglia megkérdezése nélkül juttatták új hivatalába, Darlan utódjaként.

A miatt az északafrikai kérdésben Anglia és az Egyesült Államok között támadt ellentét, teljes élességében továbbra is fennáll.

délnyugatra és délre próbálkozik támadásokkal. Rendkívül heves harc folyik Sztalingrádtól délnyugatra a kotelnikovi szakaszon, ahol a legutolsó jelentés szerint már a külvárosokban csatáznak.

Zürichből jelenti a Pest, hogy odaérkezett hír szerint Rommel utódvédjei Bucrat és Sirte között három napja harcban állanak Montgomery csapatával, amelyeknek előnyomulását akadályozzák. Kairói jelentés szerint Rommel most változtatott eljárásán és nagyobb erővel száll harcba a brit csapatokkal.

Berlin. (MTL) A NTL jelenti: December 29-én, az eddig beérkezett jelentések szerint, a szovjet 58 repülőgépet vesztett. Ezek közül 57-et légi harcokban, egyet a német légvédelem tevékenysége következtében.

Berlin. (MTL) A NTL jelenti: Mint katonai helyről közlik, néhány brit bombavető kedden este katonai szempontból jelentéktelen zavarótámadásokat intézett Nyugatnémetország egyes helyeire ellen. A támadás következtében csak jelentéktelen épületkárok keletkeztek.

Igy dolgoznak a japánok és így az amerikaiak...

Tokió. (MTL) A Stefani Iroda jelenti: A japán tengerészet osztagainak sikerült kiemelni egy 11.000 tonnás hajómedencét, amelyet az északamerikaiak Batan félsziget egyik kikötőjében süllyesztettek el.

Buenos Aires. (MTL) A Stefani Iroda jelenti: Newyorki jelentés szerint szigorú vizsgálat van folyamatban a portlandi hajógyár ellen, amely 18 hónap alatt csak nyolcat készített el a megrendelt és kifizetett 84 Liberty típusu gőzösből.

Amsterdam. (MTL) A NTL jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint a kínai hadijelentésben közölték, hogy azok a japán hadoszlopok, amelyek Nupci és Anhwei tartományokban támadásba mentek át, elfoglalták Kwangszu, Susung, Taiu és Lotien városokat.

Meghalt Henderson

Bern. (MTL): A brit hírszolgálat különjelentésben közölte, hogy Sir Neville Henderson, Nagybritannia volt berlini nagykövete, szerdára virradó éjszaka, hosszabb betegeskedés után, vidéki birtokán meghalt.

Megelégette a francia nép az állandó ingadozást

Vichyből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Franciaországban az utóbbi időben határozottan a politikai légkör enyhülésének jelei mutatkoznak. A touloni flotta öngyilkosságát követő lelki depressziót, amely a francia nép minden rétegére kiterjedt, a kormány erélyes rendelkezései alapján bizakodóbb hangulat és kedvezőbb légkör váltotta fel. Az ország lakossága türelmetlenül és növekvő bizalommal várja, hogy a Hitler-Laval tanácskozás eredményeit, a vichyi sajtó már hangoztatja, hogy itt nem csupán Németország és Franciaország kapcsolatairól van szó, hanem az európai összefogás kiterjesztéséről és egy új nagy erőtenyezőnek a küzdelemben való bevonásáról. Vichyben általában az a felfogás, hogy a francia-német kiengesztelődés feltételei most jóval kedvezőbbek, akárcsak néhány héttel ezelőtt is. Általános vélemény az is, hogy a Hitler-Laval találkozó fordulópontot je-

lent a két ország kapcsolatainak alakulásában. A megoldásra várakozó kérdések között első helyen az új francia haderő megszervezésének kérdése áll. A régi haderő tisztikarát a maga egészében elbocsátották. Az új haderő magyát előreláthatóan az afrikai falnak nevezett önkéntes alakulat fogja alkotni. A francia-német tárgyalásokkal párhuzamosan de azoktól többé-kevésbé függetlenül a francia belpolitikában fontos személyi kérdések is megoldásra várnak. A kormány átalakításával összefüggésben ismét — és ezúttal sürgető formában — felmerült az egységes párt megalakításának kérdése. Laval ebben a kérdésben még nem foglalt állást. A kormány székhelyének Versaillesba való áthelyezése szintén a legfontosabb tervek között szerepel. Noha Laval és Petain egyaránt emellett foglaltak állást ugylát-szik, még ebben a kérdésben nem érkezett el a döntés ideje.

Triumvirátus veszi át Északafrika vezetését

Róma. (MTL) A Messagero berni jelentése szerint a Gazette de Lausanne londoni tudósítást közöl, amely arról számol be, hogy Északafrikában triumvirátusra bizzák a francia ügyek intézését. A triumvirátus tagjai De Gaulle, Giraud és Catroux tábornokok lennének. Az egyik amerikai hírszolgálati iroda szerint Eisenhower hosszas me-

beszélést folytatott Giraud tábornokkal. Ugy tudják, hogy Eisenhower külön megbízottat jelölt ki a polgári közigazgatás és az amerikaiakkal való együttműködés irányítására. Valószínű, hogy Nogues tábornokot bizza meg ezzel a feladattal, aki szintén Washington bizalmi embere és nincs jóviszonyban De Gaulleval

Visszavetették a németek a Millerovonál támadó szovjet éket

A Pest írja: Zürichből közli a Pest külön tudósítója, hogy a keleti harcterületről érkezett jelentések szerint a Millerovonál támadó szovjet páncélos ék kénytelen volt kelet felé visszavonulni. A szovjet most Millerovótól

lehet: ha megálltuk is a helyünket, nem lehetünk megelégedve magunkkal s éppen ezért a következő évben még többet kell tennünk

Döntő történelmi időt élünk. Olyan események zajlottak le, amelyek jövőnk szempontjából fordulópontot jelentenek. Azért a számadás csak ez

lehet: ha megálltuk is a helyünket, nem lehetünk megelégedve magunkkal s éppen ezért a következő évben még többet kell tennünk

1200 pengőt fordított a váradolvasi szeretetegylet jótékony célokra

Nagyvárad. Saját tud. A legutóbb megrendezett karácsonyi ünnepségek során a nagyvárad-olaszi Szent Vince Szeretetegylet is megajándékozta szegényeit. Ez alkalommal állították össze az egylet évi működésének a mérlegét is. Az egylet, bármennyire szerény eszközökkel is dolgozik, mégis erején felül segíti a szegényeket. Az adományok természetben és pénzben ebben az évben több mint 1200 pengőt tettek ki. A karácsonykor megrendezett ünnepély alkalmával Szedenik Nándor lazarista házfőnök, az egylet igazgatója megköszönte a tagok lelkes munkáját és az adományokat, amelyeket a szegényeknek juttattak.

Sonkákat és szalonát hoznak át a határátlépők

Nagyvárad. Saját tud. Több mint húsz határátlépő ügyét tárgyalta szerdán délelőtt a nagyvárad-i törvényszék büntetőtanácsa. A határátlépők legnagyobb része szalonát, sonkát és zsiroszódát csempészett át a határon, mert a zsirszalonna romániai ára 400 lei, tehát igen jó üzletnek gondolják, ha itt 8—10 pengős fekete árbán értékesítik.

Páska Péterné és 5 társa árucsempészs és tiltott határátlépés miatt 1—1 hónapi fogházat kapott. Páska Péterné, mint visszaeső még 1 hónapi fogházat fog ülni.

Madas Anna nagyvárad-i fiatal leány tavaly karácsonykor Romániába szökött, az idén meg visszaszökött. A törvényszék 1 hónapi fogházra ítélte.

140 millió liter bor termelt az idén Európában

A nemzetközi mezőgazdasági intézet közlése szerint az idei évi bortermelése 175 millió hektoliter bort eredményezett, melyből 140 millió liter Európára esik. Ez a mennyiség jóval felülmúlja az utolsó két év eredményeit, de jóval alacsonyabb, mint 1934—38-ban volt. Az idei bortermelés az 1941. évi 8 százalékkal, az 1940. évi pedig 17 százalékkal multa felül. Ezen számok bizonyítják, hogy 1942—43. évi bortermés sokkal kedvezőbb és egy a bortermő álla-

közi borkereskedelem egyre kedvezőbben alakul. A rendelkezésre álló adatok alapján, amelyek a háború következtében természetesen nem olyan tökéletesek, áttekintést készítették, a legfontosabb európai államok bortermeléséről. Az 1942. évi időjárás is nagyban kedvezett a szőlőtermelésnek, mert a fagy, eső és rovarkárok csak igen csekély mértékben mutatkoztak. Az idei nyári száraz időjárás pedig inkább hasznosnak, mint károsnak bizonyult. (MNK.)

Kolozsvár és Nagyvárad kulturális kapcsolatairól beszélgettek a tegnapi barátságos vacsorán

Jól sikerült az első vendégjáték. Rendszeresíteni fogják a látogatásokat

Nagyvárad. Saját tud. A kolozsvári Nemzeti Színház vezérkarát és balett-együttesét tegnap esti nagyszerű bemutatkozása után társasvacsorára látta vendégül a város. Előadás után a Hungária különtermében dr. Soós István polgármester és dr. Dalló Gyula kulturtanácsnok, mint házigazdák fogadták az egymásután érkező vendégeket. Először Mihályffy Béla és Vaszy Viktor igazgatók érkeztek meg, majd Vitéz Tibor főrendező, Endre Béla karnagy, Bercey Mihály főtitkár, Varga Mátyas díszlettervező és Moravszky Román balettmester érkeztek egymásután. A társulat tagjaiból Bartos Irén primabalerina, Rimóczy Viola, Keresztes Katalin, Lehmann Lotti és Tóth Jolán magántáncosnók vettek részt a vacsorán. A Szigligeti Színház együttesét Putnik Bá-

lint igazgató, Márffy Vera és Daniss Győző képviselték. Hivatások voltak a helyi lapok képviselői is.

A vacsoraelőtti időt általános ismerkedéssel töltötte ki a gyülekező társaság, sok szó esett az előadás kitünős sikeréről és az a vélemény alakult ki, hogy a kolozsvári Nemzeti Színház vendégszereltesítését rendszeresíteni kell.

Vacsora közben dr. Soós István polgármester üdvözölte a vendégeket, majd a nagyvárad-i színművészet jelenéről és jövőjéről szólott. Kulturális szempontból nagy értékek tartja, hogy a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatósága lehetőséget nyújt kitünős együttesnek nagyvárad-i bemutatkozására. Ezt a jövőben rendszeresíteni kell, mert ez nem csak Erdély színházkultúrája, hanem az egyetemes magyar színjátszás tekintetében is jelentős lépés.

Vaszy Viktor válaszolt a polgármester szavaira. A testvérvárosok kulturális kapcsolatainak kiépítését elsősorban is a színművészeti vonalon látja legalkalmasabbnak. Kolozsvár az állam hatalmas anyagi támogatása folytán abban az előnyös helyzetben van, — mondta, — hogy Nagyváradnak is juttathat előadásokból. Azon lesz, hogy a jövőben minél gyakrabban vendégszereltesessenek, mert az a város, ahol ilyen fogékony és nyilvánul meg a színjátszás iránt, meg is érdemli az opera és balettelőadásokat.

A felszólalások után meleg közvetlen társalgás fejlődött ki a kolozsvári és nagyvárad-i művészek és vendégek között, reméljük, ezzel komoly lépés történt a két felezabudult város kulturális kapcsolatainak kifejlesztésére.

Megkezdődött a husiparosok zsriszámolója

Nagyvárad polgármestere a következő hirdetőt adta ki:

Felhívom a város területén működő összes husiparosokat, hogy az alant feltüntetett beosztás szerint f. hó 29—31. napjain feltétlenül jelentkezzenek a városi Közélelmezési Hivatalban zsrinyilvántartási könyvcskéjükkel a december havi zsrilezárolás megejtése végett.

Együttal közlöm a husiparosokkal, hogy ezen napon túl december havi zsrilegyek el nem fogadhatók, illetőleg be nem válthatók.

Az elszámolás elmulasztása a további zsrilezárolásból való kizárást vonja maga után.

Az elszámolás sorrendje:

1942. december 29. A—G, december 30. H—P, december 31. R—Z betűvel kezdődő nevek.

Nagyvárad, 1942. december 28.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Pályázati hirdetmény városi közhivatali nyomtatványokra

Nagyvárad thj. város polgármestere 62567—1942. szám alatt versenytárgyalási hirdetményt adott ki:

Nagyvárad thj. város közhivatali részére az 1943. évben szükséges nyomtatványok szállítására, illetve azok előállítására Erdély és Keletmagyarország területére korlátozott nyilvános versenytárgyalást hirdetek. A versenytárgyalási és szállítási feltételek, valamint a nyomtatványok mintái a hivatalos órák alatt a gazdasági ügyosztálynál, II. em. 26. megtekinthetők.

Az ajánlatok a gazdasági ügyosztály által kibocsájtandó úrlapokon 1943. évi január hó 15. napján délelőtt 10 óráig a városgazdasági ügyosztálynál (Városháza II. em. 26.) nyújtandók be és a beérkezett ajánlatok ugyanezen napon délelőtt 11 óráig lesznek felbontva ugyanott.

Nagyvárad, 1942. december 30.

Dr. Gyapay László s. k.
h. polgármester.

APOLLO Filmszínházban

Csütörtök délután 3 órákor ősbemutató

Budapestet megelőzve indul a legnagyobb magyar világfilm, mely kb. 600 film közül, 17 nemzet filmversenyén nyerte a velencei Bienellén a legelső díjat

Emberek a havason

Írta: Nyirő József. — Rendezte: Szóts István.
Főszereplők: Görbe János, Szellay Alice, Bihari J., Makári Z.
Jegyelővét 10 napra előre. Az első 5 nap semilyen kedvezményes jegy nem érvényes. Előadások Szilveszterkor: 3, 5, 7, 9 és 11 órással kezdettel. — **Ujévkor d. e. 11, d. u. 3, 5 és 7-15 órákor.**

Belvárosi

Szerelem gyöngyei

A velencei kiállításon első díjat nyert rendkívüli francia film

Nagy szilveszteri kabaré

3/4 11 órai kezdettel, a színház művészeinek felléptével. Kacagató bohózatok, tánc, énekszámok, ötlet, humor!

Konferál: Nádassi Ernő

Jegyelővét mátol: 2 és 1-50 pengős egységárak!

Nagyszerű magyar vígjáték

Fűszer és csemege

és Karády Tábori Levelező-lap a CASINOBAN

Szilveszter napján öt elő dást tartunk 3, 5, 7, 9 és 11 órással kezdettel

180.000 szövetkezet működik Európában

A német központi szövetkezet pénztárvizsgálata alapján megállapították, hogy az Európában működő 180.000 szövetkezettel 70—75 millió európai lakos közvetve, vagy közvetlenül kapcsolatot tart fenn. A Délnémetországban kialakult szövetkezeti rendszert más államok is átvették. 1939-ben Németország 70.000 szövetkezettel és 11 millió taggal az európai szövetkezetek élén áll. A legerősebb szövetkezeti rendszerrel bíró állam azonban Dánia, mely 3500 szövetkezettel és 2 millió taggal rendelkezik, ami annyit jelent, hogy Dániában minden második lakos tagja valamely szövetkezetnek. Általában

azonban a többi európai államban a lakosság 12—15%-a szövetkezeti tag. Kivételt képez Spanyolország és Portugália, ahol a szövetkezeti rendszer a legkevésbé van kifejlődve. Németország után a második helyen Franciaország áll 35.000 szövetkezettel és 3.5 millió taggal. Utána Olaszország következik 14.700 szövetkezettel és 2.6 millió taggal. Az egyes államok fejlett szövetkezeti élete az államok közötti szövetkezeti kapcsolatok létesítéséhez vezetett. Az utóbbi időben egyes államok között ilyen szövetkezeti bizottságok alakultak és a jövőben újabb államok csatlakozása várható. (MNK.)

Oránban összeütközésre került a sor egy amerikai járőr és angol katonák között

Egyelőre elmarad De Gaulle washingtoni utazása. Francia Szomálit is megszállták az angolok

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint Juin tábornokot az északafrikai francia haderő főparancsnokává nevezték ki.

Bernből jelentik: (B. T.) Az angolhírszolgálat jelentése szerint degaulleista csapatok megszállták Francia-Szomálit és Djibutit.

Párizsból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Laval kormányzó tegnap Párizsba érkezett. Megérkezése után megbeszélést folytatott legközelebbi munkatársaival, majd fogadta a földművelésügyi és légügyi államtitkárt. Vichy-i hír szerint január 1-én Laval ismét Vichyben lesz, hogy résztvegyen a diplomaták ujévi fogadásán.

Tangerből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Oránban összeütközésre került a sor egy amerikai járőr és angol katonák között. Egy angol katonára súlyosan megsebesült, két amerikai és egy angol a tengerbe fulladt.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: De Gaulle washingtoni látogatását az afrikai események miatt elhalasztották.

Magyar rohamvállalkozások a Don arcvonalán

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A nagy Don kanyarulatban Tazinkája mellett körülrzárt bolsevista páncélos hadosztályt, a német csapatok hétfőn teljesen kiirtották. Ot nap alatt 62 harcocsit romboltak szét. A német csapatok ellentámadással több helységet kiragadtak a bolsevisták kezéből. A doni arcvonalon viszonylagos nyugalom van, amit csak időnként zavarnak meg a magyar csapatok sikeres járőr- és rohamvállalkozásai. Stalingrád környékén a bolsevisták több megkísérelt rohamvállalkozása véresen összeomlott. A bolsevistákra nézve nagy hadianyag veszteséggel is jártak ezek a sikertelen vállalkozá-

sok. Tíz szovjet páncélost megsemmisítettünk. Részről délre kisebb bolsevista akciók fulladtak kudarcba. Velikije Lucki mellett hétfőn is élénk volt a harci tevékenység.

Vichy. (MTI.) A Német TI jelenti: A francia szomáliföldi eseményekről az OFI iroda kedden este jelentést adott ki, amely lényegében megegyezik a már közölt francia hírekkel. A jelentés szerint angol-gaulleista csapatok, amelyek december 26-án támadást ntéztek Szomália parti területe ellen, elérték Chebelet és folytatták előnyomulásukat. Az anyaországnak Francia-Szomáliával ezidőszert sem-

miféle összeköttetése nincsen. Brit forráshól közlik, hogy angol-gaulleista csapatok elérték Djibutit és megszállták a várost. Az angol hatóságok hír szerint kormányzót neveztek ki Francia-Szomáliában.

Hadművelési övezet (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Egy olasz légikaraván, amely több szállítógépből állott, a Földközi tenger középső részén kedvező látási viszonyok mellett egy tulerőben levő angol vadászrajt fedezett fel. Veszélyes helyzetükben az olasz gépek felzárkóztak, hogy kedvezőbbé tehesék a védekezést. A Passero foktól délre az angolok megtámadták az olasz karavánt, melynek gépei gépfegyvertűzzel hatásosan védekeztek. Két ellenséges gép a tengerbe zuhant, mire a többi elmenekült az összeütközés hely

Albánia szembeszáll az angolszovjet tervekkel

Tiranából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az albán miniszterelnökhöz szüntelenül érkeznek az ország minden részéről a táviratok, melyben a lakosság egyérműen tiltakozik az érületéről terjesztet: külföldi híreszteléssel, valamint az angolszovjet tervek ellen. A lapok megálapítják, hogy e megnyilatkozások az Olaszországgal való kapcsolatok ál-

dásos voltát méltatják és az Albánia felosztására irányuló tervek egyöntetű elítélését jelentik.

Istanbul. (MTI.) A Stefani jelenti Palesztinában az angolok ellen tovább tart a guerrillaháború. A lázongó arabok megromgálják a vasutakat és távbeszélővonalakat. Szíriában is erőmozgolódás észlelhető a megszálló csapatok ellen.

Csak külön rendőri engedély alapján lehet magánlakásokban bridzs- és römiszalont fenntartani

A nagyváradi rendőrkapitányság vezetője ma rendeletet adott ki arról, hogy magánlakásokban bridzs, römiszalont csak külön rendőrségi engedély alapján lehet fenntartani. Engedélyt csak kifogástalan erkölcsű, olyan teljes jogu magyar állampolgár kaphat, aki csőd, vagy gondokéág alatt nem áll, nyereségvágyból elkövetett vétséget nem

követett el és az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről alkotott törvénybe ütköző büncselekmény miatt büntetve nem volt és nem áll az 1939. IV. t. c. (zeidő törvény) hatálya alatt. A rendelet előírja a feltételeket, amelyeket az engedélyes szigorúan betartani köteles.

Rendőrségi engedély szükséges az éjjeli szállás adásához

Nagyvárad. Saját tud. A rendőrség nagyváradi kapitányságának vezetője, dr. Horváth György főtanácsos rendeletet adott ki arról, hogy kik foglalkozhatnak éjjeli szállásadással. A rendelet szerint Nagyvárad város területén csak külön rendőrhatalósági engedély

alján foglalkozhat bárki szállásadással. A rendőrkapitányság rendelete hivatkozik a belügyminiszter 39820-1921. számú rendeletére, amely előírja a feltételeket, amelyek figyelembevételével az ilyen engedélyt kiadják.

Egy kiló burgonyát árdragított, két hónapi fogházra büntették

Nem lehet 5 pengőért adni a napraforgóolajat

Nagyvárad. Saját tud. A törvényeszköz uszorabírósa több árdragító fellet mondott ítéletet szerdán délelőtt. Brandu Simonné rojti földműves asszony 1 kiló burgonyát adott el áron felül a váradai piacon. Az uszorabírósa jogerősen 2 hónapi fogházra ítélte.

Faragó Sándorné a napraforgóolajat 5 pengő 50 fillérért árusította. A bíróság zárolt áru értékesítése és árdragítás miatt 6 heti fogházra büntette. Az ítélet jogerős.

Kun Julia biharkeresztesi lakost, mert a szenet áron felül adta el 100 pengő pénzbüntetésre ítélte az uszora-

Hirdessen a Magyar Lapokban

„Emberek a havasán”

az APOLLOBAN

Ég és föld között, ködös hegycsúcsok, fekete fenyvesek világában a természettel testvéri közelségben él a havasok keménysorsu népe. Születés, halál, szerelem, örök emberi problémák és indulatok vezérlik őket.

Mély dráma, irgalomnélküli lezárt embersors a film hősnének Erdei Csutak Gergelynek a tragédiája, aki elárulta a hegyeket és az erdőket, hogy fiának jobb életet teremtsen. A pénz azonban nem hoz szerencsét, sőt egyetlen kincsét, feleségét is halálba kergeti. Az eltaposott ember bosszút áll. Az egyenlőtlen küzdelemben el kell bukjon. Csendőrgolyótól halálrészbevezve menekül vissza a hegyekbe.

A farkasüvöltéses, babonás havasi keresztelő, a halottezállítás komor ereje, Gergely haláltusája, Anna menekülése a Békás-szoros pokoli mélységei között, a népballadák misztikus homálya a hétköznapok könyörtelen realizmusával váltakozik ebben a filmben, mely egy évig készült Erdély legszebb részein.

Az 1942. évi velencei Biennállén 17 nemzet filmversenyén kb. 600 film közül nyerte az első díjat ez a gyönyörű magyar film, mely a legművészebb módon mutatja be a földi lét legköltőibb titkait és csodáit, a hús fájdalmát és nyomorát a halálon túl is élő hűséget és szeretetet.

Csütörtök délután 3 órakor indul az Apolló Filmszínház — Budapestet is megelőzve — a magyar filmgyártás e leghatalmasabb alkotásával, melyre a jegyeket 10 napra előre árusítja a pénztár a szilveszteri 9 és 11 óras előadásra is.

Derűs pillanatok a repülők életéből

Margit kisasszony Pécsről és kétméteres „kis” védence

A kedv, a vidámság, egy-egy kedves ugratás úgy hozzátartoznak a repülő körletek, táborok életéhez, mint a pilóta egyenruhához a koronás aranyas jelvénye, vagy akár a kis pilótator. A rendíthetetlen jókedv s az örök derű, soha el nem apad a repülő arcokon. Ha feladatra, a halállal játszani indulnak, mosolyog mindegyik s ez a mosoly virulva él örök múltán is, amikor idegeikben és lelkükben elfáradva, visszatérnek a bevetésről.

Ez a mosoly az ő titkuk és erejük.

Egyik bombázóosztályunknál, egy ellenséges bombatámadás alkalmával, kigyulladt az osztályiroda sátera. Le is égett, szép, nagy lánggal és gyorsan, a raktárat orosz éjszakában, egészen parig. Minden bennpusztult. Egy sereg porosodó irat, jelentés, átirat, néhány üres írópapír, pár üres láda, szolgálati könyvek, két gyaloglatlan jából ácsolt asztal, székek, meg még talán az egyik írógép is. Szóval egy teljes hadi „iroda-berendezés”, meg egy egész szekéredék-va való régi hivatalos papír, ami idáig is csak arra volt jó, hogy költőzködésként cipelgesse az osztály. Másnap reggel, az alábbi hivatalos jelentést küldték a tüzről magasabb parancsnokságunknak:

„Az osztályiroda az éjjeli ellenséges bombatámadás alkalmával kigyulladt és leégett. Kár, az elégett anyagi kimutatás szerint. Aláírás.”

Minek itt többet beszélni? Hát nem volt igazuk?

A bevetés a pilóta vágyálmának teljesülése. Tudok esetet, amikor egy „rakoncátlankodó” ifjú hadnagyot az őt megfenyítő osztályparancsnoka a büntetés kiszabásánál a következő választás elé állította: vagy lemond két bevetésről, vagy majd odakaza kitölt harminc nap szabadságot. A „bűnös” habozás nélkül a harminc napot választotta.

Bajza András hadnagy, gépparancsnok egyik támadáskor igen heves léghávitó tűzbe került gépével. A rajban repültek s mivel a vezérgép a tűzhatás kikerülésére mitsem tett, ő is nyugodtan tovább vezette gépét a megadott magasságban és irányban. Egyszerre csak rádiója, a talpraesett válaszairól és jó bemondásairól neves Domniczky Ernő szakaszvezető hangját hallja Bajza hadnagy az egymáshoz társas telefonban:

— Hadnagy úr alázatosan jelentem, igen erősen tüzelnek ránk a bolsik.

— A vezérgépet is lövik, fiam! — int le a hadnagy.

Pillanatnyi csend, majd csendes morgással megjegyzi a rádión:

— Alázatosan jelentem, az nem sokat segít rajtunk...

Hasonló „vélekedéseket” hall Brányi Sándor zászlós is. Őt Marzay László őrmester hajózó rádiós szokta szórakoztatni. Egy alkalommal éppen huszonegyedik bevetésükre mentek, amikor indulás előtt hátrafordul a kormányülésből Brányi zászlós és kacintva kérde Marzaytól:

— No, koma, hát ráhuzzuk a huszonegyediket?

Marzay szemrehányóan néz egy pillanatig zászlósára, aztán hirtelen feldetül az arca s így szól:

— Igaza van a zászlós úrnak! Régi jótékos vagyok, de ez az első eset, hogy a húszra ráhúzó...

Szaryj-Oskolt, az Oskol folyó melletti orosz városokat, a pilóta nyelvérzék a következőképp magyarosította meg azon a táblán, mellyel a városba vezető útát jelölték:

SZTALIN ISZKOL

De nem hiányzik a „költői sziv” sem a pilótazubbonyok alól. Egy verasor az egyik idei, első tábori reptérről, egy bombás-sátor hamlokzatán:

„Még itt vagyunk nagyon hátul, Nem félünk mi a Raktól...”

A poézis teteje azonban az alábbi átköltés, amelyben az ismert jazzlágér dallamára a hajnali készütségek keserűt éneklé meg egy másik bombás zásznadunk. Ime:

„Mindig az a perc a legszebb perc, Ha kelt a napos tóged.

Az a legjobb bomba, mit le nem [dobunk...

Mindig az az álmunk volt a szép, Mely gyorsan semmivé lett.

S amit készütségekben várva, vágy- [hatunk.

A bevetésre még csak várunk, De nem jön a parancs még.

Ugy kihül a forró ágyunk, Hideg mint a jég...

Mindig az a perc, stb. ...”

A haditudósítók megnevezik riportjaikban a szereplő repülők neveit. A közönség, a riporterek nyomán azután egy-kettőre felveszi így megismert kedvenceivel a kapcsolatot s levelek, lapok áradatával lepi meg a megemlített pilótákat. Kedves, bájos, aranyos megnyilatkozása ez az otthonnak. Legtöbbjük természetesen, kislánykezeztől származik... Két idézet e levelekből:

Egyik haditudósító cikkében ezt írta: „a gépet egy gyerekarca pilóta, az alig tizenkét éves Kaszás hadapródőrmester vezeti. Egy hét múlva „az alig tizenkilenc éves” Kaszás hadapródnok illatos, lila borítékú levelet hozott a tábori posta. A levélben ez volt:

„Sok szeretettel üdvözlök egy alig tizennyolc éves, budapesti széke kislányt.”

Egy másik riportra Máty hadapródnak jött nagyszámu üdvözlés és levél.

Többek között az egyik így kedveskedik:

„...Irja meg, hogy dohányzik-e, szereti-e a cukorkát és az édesestét, mert legközelebb szívesen küldenek. Imádkozom magáért, hogy az én ismeretlen kis védencemet segítse győzelemre a jó Isten. Teljes aláírás, cím.”

A levél Pécsről jött. Itt üzenem írójának, Margit kisasszonynak, hogy „kis védence”, a több mint két méter magas Máty hadapród, csekély 80-100 cigarettát sziv el naponta. Ennek ellenére a cukorkát is, sőt az édesestét is, — nem is említve a csokoládét — roppent

szereti, annál is inkább, mert a „kis védence” étvágyával, szerencsére nincs semmi baj. Bizvást küldheti tehát a csomagot, kedves Margitka.

Különbözik ez a véleménye Máty hadapródnak is, aki ezton is szíves köszöntését küldi.

A hajdusági bombázók egyik állomáshelyükön résztvettek a helybeli lakosság lerombolt templomának újjáépítésében. A század a templomlépcső építését vállalta. A parancsnok kiutaltatta a

kis zász cementet, amelyből bőségesen tellett a néhány lépcsőfokból álló, széles, bejárati lépcsőre és a munka vezetésével Horváth Márton főtörzsőrmestert bízta meg. Az üzemi század emberei hozzáfogtak a munkához s rövid napok alatt, pompás templomlépcsővel ajándékozták meg az anyagihiányban szűkölködő oroszokat. A legbűszkébb persze öreg Horváth Márton főtörzsőrmester volt. Az ünnepélyen, ahol az új templomlépcsőt átadták rendeltetésének, büszkén és jelentős hangszólyal jegyezte meg:

— Végre, az én vezetésem alatt valami Istennek tetsző cselekedetet is mivel a század!

Vitéz Szabó István, hadapródőrmester.

Újévi szerencsepénzt gyárt egy budapesti zsidó kétfilléresekből

30 fillérért árulták az elrontott kétfilléreseket az újságárosok

Budapestről jelentik: Az utolsó két napon a főváros utcáin feltűnést keltett, hogy az újságárosok, utcai árusok úgynevezett szerencsepénzt árulnak (Szilveszterre, illetve újévre. Aki közelebből megnézte ezeket a szerencsepénzeket, megdöbbenne látta, hogy rendes, a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott kétfilléresekről van szó, amelyekre ismeretlen spekuláns malacot, kéményseprőt és hasonló figurákat forrasztott, s ezt a két fillér értékű pénzt 30 fillérért árusították az úgynökök az utcákon.

Az elmult este az egyik ilyen árus a József-körút és Rákóczi-ut sarkán igazoltatták s ugyanakkor telefonjelentés ment a főkapitánysághoz is az esetről, ahol persze nem tudták arról, hogy ezek az árusok ehhez az

árusításhoz engedélyt kaptak volna. A főkapitányság az első árus lefogása után azonnal intézkedett, hogy a többi árust is fogják le, hiszen lehetetlen, hogy a törvényes pénzeszközt bárki is ilyen célokra használja föl. A vizsgálat ázután megállapította, hogy Tolner Gyuláné nevű egyén foglalkozik ezeknek a szerencsepénzeknek a terjesztésével. Tolneréknél már ezrével állottak begyűjtve a kétfilléreseket a ráforrasztott szerencsemalacokkal, azonban a gyártást nem ök végezték, hanem egy élelmes zsidó, aki így Szilveszterkor és újévkor ezeket keres az összeforrasztott megemmisített és a közforgalomból már hónapok óta elvont kétfilléresekként.

Az eljárás megindult ellene.

Szépséghiba támadt a nyakán — beperelte kezelőorvosát

Figyelmetelni kell-e a beteget a röntgenkezelés veszélyességére?

A Magyar Tudósító jelenti: Egy iparossegéd felesége orvosi műhiba címén 5000 pengős kártérítési pert indított az OTI ellen. Keresetében arra hivatkozott, hogy évekként elelőtt a jobb oldali fültöve alatt keletkezett nyirokmirigy daganata miatt kezelésre járt az OTI röntgenosztályára. Emlekezete szerint hat besugárzást kapott. A kezelés befejezése után a nyakán feltűnő piros folt keletkezett. Közölte a kezelőorvossal, aki megnyugtatta, hogy a folt idővel eltűnik majd. Ez azonban nem történt meg, csupán a vörös szín barnába ment át. Egyideig úgy nézett ki, mint a máj-folt, körülötte apró piros kis foltok látszottak. Később a nyak a folt alatti részen megduzzadt. Két hét múlva egy fővárosi kórházba ment kezelésre. Így a mirigydaganatot elmulasztották, de a foltot nem sikerült eltüntetni. A kezelőorvos mondotta is neki, hogy ezt a foltot nem lehet eltüntetni. Az asszony arra az álláspontra helyezkedett, hogy a röntgenkezelésnél túladagolás történt, ennek következménye az elváltozás és ezért 5000 pengős kártérítést kért. Dr. Kun Gábor törvényszéki bírósági a pert tárgyalta, beszerezte az Igazságügyi Orvosi Tanács szakvéleményét. A tanács tagjai megvizsgálták az asszonyt. Megállapították, hogy a folt az úgynevezett késői röntgen-

artalomnak felel meg, ami helyesen alkalmazott röntgenkezelés után is, sokszor évek múlva is kifejlődhet. Ugyanis a röntgenezés után a bőr hosszú ideig érzékeny marad. Kisebb ingerek, amelyek az egyébként ép bőrön elváltozást nem okoznak, az érzékenyebb bőrön sérülést hozhatnak létre. Ebben az esetben a véredény tágulásához hozzájárulhattak azok a hőrizgatások, amelyek a mirigy elmulasztásához voltak szükségesek. A tanács véleménye szerint a folt tovább fog növekedni, de nem rosszabbodik sőt idővel elhalványul. Műhiba nem történt. A tanács véleményét a bíróság elfogadta és ennek alapján a keresetet elutasította. Az ítélet indoklásában a bíróság leszögezte, hogy az orvosok nem követtek el műhibát, az orvosi tudományban elfogadott kezelési gyógy módot alkalmazták a betegség gyógyítására és az így okozott elváltozásért — ha az valóban a röntgenkezelés eredménye is — felelős nem tehető. Az asszony arra is hivatkozott, hogy nem figyelmeztették a röntgenkezelés veszélyességére. A bíróság kimondta, hogy ez a körülmény nem peröntő, mert az OTI orvosi olyan gyógy módot alkalmaztak ami az asszony betegségének kezeléséhez szükséges volt és amely kezelés alkalmazása mellett káros elváltozás rendszerint nem szokott történni.

Részletre 15 márkás **RÁDIÓT** bizalommal vegyen

Vacsi és Dobribán rádió szaküzletében

Kossuth-utca 5. Telefon: 27-33

Igy élnek a magyar népnevelés névtelen hősei eldugott kis falvak csöndjében

„Rajtam keresztül szereti meg fajtámat a reámbizott gyermekcsereg és a falu” — mondja a fiatal tanítónő

Nagyvárad, december hó.

A falu, amelyről szó van, nincs messze Nagyváradtól. Itt van 13 kilométerre. Köves ut vezet arrafelé egy darabig, majd 3 kilométeres földút vezet egészen a kistaluba.

A falunak egyébként semmi nevezetessége sincs, hacsak az nem, hogy Edit ott tanít az állami iskolában két társával. Ez a nevezetesség pedig olyan, hogy miatta feltétlenül foglalkozni kell vele. A helység ugyanis szántásztá román falu s az ott működő tanítói kar minden tekintetben áldozatos munkát végez. Ríportunk hőseivel sokszor beszélgettünk az adódó nehézségekről, a megoldandó kérdésekről és a siker feltételeiről. Természetesen ő ezeket már mind gyakorlatból tudja, s annál jobban tudja, mert beszéli az ottani nép nyelvét. Annyira jól beszéli és úgy megérti őket, úgy tud bánni velük, hogy teljesen befogadták szeretetükbe, bizalmukba.

15 leány és 17 fiú

De adjuk át a szót magának Editnek, akinek családi nevét elhallgatjuk, bár sokan talán még így is ráismernek. Még röviden csak annyit, hogy elég kényelmes városi hivatalba hagyott ott és indult el... egy sáros kis faluba oklevelét életre beváltani.

— Mikor ide kijöttem tanítani — írja jegyzeteiben — ismerőseim, főleg a leányok, nagy és „őszinte” sajnálattal vettek körül, hogy itthagynom a várost egy nyomorult, sárbátalladt kis faluért, amelynek lakossága hozzá még magyarul sem tud. Én akkor féltig tréfasan azt feleltem minden sajnálkozásra: megyek nemzetmentő munkát végezni. Most pedig azt látom, hogy a szó legnemesebb értelmében az, amit tennünk kell. A legközelebb uton jöttem rá arra, hogy a gyermek, aki reám van bízva és a gyermek családja rajtam keresztül szerethet meg fajtámat. Harminckét ártatlan gyermek van reám bízva, 15 leány és 17 fiú. Nagyon szeretem őket és igyekszem minden tekintetben megnyerni lelküket.

Cserekereskedés a falusiakkal

— Nagyon sok gondom, de sok örömmel is jár hivatásom — folytatja tovább a naplójegyzeteket. Kedves kollégáimmal lakunk együtt olyan szobában, amely lakhatatlannak van minősítve. Karvastagságú repedések a falban, úgy hogy a kályha alig fűti. Bizony, többet vagyunk hideg szobában, mint melegben. Hozzá még az egerek is sokat zaklatnak bennünket. Azután a nagy sár, a rossz út! De minden panaszt elfojt az a gondolat, hogy magyar fiúk, magyar férfiak a egyetlen orosz téiben értünk is tűrnek, harcolnak...

Kollégáimmal közös háztartást vezetünk. Nagyon örülök annak, hogy olyan jól megértjük egymást. Az élelmiszerek beszerzéséhez is csak egy kis ügyesség kell, s abban nincs hiány, nincs bizony. Cserekereskedés

folytatunk fényképezéssel, tankönyvekkel. Egy fénykép egy pár tojás. Egy tankönyv egy liter tejföl, négy kiló puliszkaliszt. Természetesen mindig reális értéket számítunk, mert nem nyereszünk, csak meg akarunk élni.

Szorgalmasan látogatom gyermekeim szüleit, mert szoros kapcsolatot akarok teremteni az iskola és a szülők között. Az ilyen látogatások is eredményesek szoktak lenni, mert a nép jószívű. Egy kis tepertő, liszt, kóstoló mindig akad. Mondtam is Máriának (kolléganőmnek), hogy megalapítjuk saját különleges koldulórendünket.

„Kutbaestem, ki huz ki?”

Am a nép színes, sajátos életéből is találunk kedves részleteket a jegyzetekben. Háromszor egy héten van fonóka a falu több házában. Mi is

lemtünk — írja Edit nagy őszintén, — hogy megnézzük, milyen is lehet ez a fonóka, mert hallottuk, hogy „kutbaesés” is szokott lenni. A fonókába főleg fiatal leányok járnak. A leányok fonnak, a fiúk énekelnek, majd „kutba esnek”. Amelyik leányt a kihuzás műveletére kiszemelik, annak elszakítják orsóján a fonalat. Ennek azután csókkal kell kihuzni a legényt. A leány, persze szabadkozni, huzódzik, hogy így, meg úgy, azonban ez csak szokás, mert alig várják, hogy „segíthessenek”. A leány ül ezután a legény helyére és neki kell keresni legényt, aki kihuzza. A fonókában téstát sütnek, vagy szemes kukoricát főznek.

Voltunk egy fonókában — írja tovább Edit — ahol nagyon jól éreztük magunkat. Megtanítottuk az egész társaságot a „Tizenhárom fodor van a szoknyámon” című népdalra. Mond-

hatom, nagy élvezettel és örömmel rajtuk. A végén még csárdásoztunk is. No és a gyermekek? A növendékek? Csak úgy áradoznak róluk a jegyzetek. Hogy milyen aranyosak! Különösen a leánykák kedvesek és ragaszkodók. Kora reggel már az ablak alatt csiripelnek és várják, hogy a tanítónéni mikor nyitja ki az ablakot. Van azután nagy öröm, ha a kiírtított ablakon megjelenik a tanítónéni!

A fiúk tartózkodóbbak, de ők is megérdemlik a szeretetet. Hálások minden jó szóért és különösen azért a társaságot, amit radjuk torait. Ők a tanítónéni postásai. Hőesése már meg is ígérték neki a szánkózást.

Városi szemmel és igényekkel nézve talán szürke kis semmiségeknek tűnnek fel ezek az örömek, azonban soha sem szabad elfelejteni, hogy a hivatástudat és a lélek minden meg-nemesít, átalakít, megszépít. A szórakozásokba közmódott és savanyodott városi divatbábu sohasem fogja ezt megérteni. Nem is ezeknek való. A magyar jövőnek, a vegyes lakosságú vidékek megbékélésének akadályait és az elmúlt huszontöt év szomorú hagyatékát azonban a magyar iskola névtelen hősei, apostolai fogják eltüntetni a szívekből.

(pont.)

Megjelent Nagyvárad lakásbérleti szabályrendelete

Mire terjed ki a szabályrendelet? Hogyan kell kötni szerződést?

(Tizenhetedik közlemény.)

Felmondás magánaton.

53. §.

(1) Magánaton felmondani csak írásbeli közléssel (11. §.) lehet. Az a fél, akinek magánaton felmondtak, a felmondás érvényességét írásban (11. §.) köteles elismerni.

(2) Ha az a fél, akinek magánaton felmondtak, rendes és rendkívüli felmondás esetében az írásbeli közlés hatályossá válásától (11. §.) ezámított 3 nap alatt, rögtöni hatályu felmondás esetében az írásbeli közlés hatályossá válását követő köznapon déli 12 óráig a felmondást érvényesnek elismerő nyilatkozatot írásban (11. §.) nem tesz, a felmondó fél köteles az írásbeli közlés hatályossá válásától számított 8 napon belül a felmondás érvényességének kimondása iránt a kir. járásbíróség előtt keresetet indítani, különben a felmondás hatályát veszti. Nem kell azonban keresetet indítani akkor, ha a felmondás érvényességét az ennek elismerésére meghatározott határidő eltelte után, de még a kereset indítására megállapított határidő eltelte előtt elismerik.

1. bérlőmenny megtekintése.

54. §.

(1) A bérlő köteles megengedni, hogy a bérlőmennyt a felmondás után — vasárnap, Gergely-naptár szerinti ünnepnap és törvényben megállapított nemzeti ünnepnap kivételével — délelőtti 10 és 12 óra, valamint délután 3 és 5 óra között bérbevétel céljából a bérbeadó vagy megbízottja kíséretében — ideértve a házfelügyelőt is — bárki megtekintesse és köteles intézkedni, hogy a bérlőmenny megtekintése akadály nélkül megtörténhessen.

(2) A lakás céljára szolgáló helyiség bérlője feltétlen figyelembevételt kívánó rendkívüli körülmény (pl. orvosi keze-

lés, szülés) okából a megtekintés másnapra halasztását kívánhatja.

(3) Az üzlet céljára szolgáló helyiség megtekintését nem lehet kívánni, ha a bérlő a helyiséget vallási ünnepe miatt zárta be.

(4) Ha a bérlő vagy háznépéhez tartozó személy vagy alkalmazottja a bérlőmenny megtekintését előzetes figyelmeztetés után jogos indok nélkül megakadályozza, a bérbeadó vagy meghatalmazottja a bérlőmennybe az azt megtekinteni kívánó személlyel két tanu vagy rendőri közeg vagy kir. közjegyző jelenlétében behatolhat, azt kinyitathatja, de köteles a bérlőmennyt a megtekintés után úgy, ahogyan az volt, ugyanazon személyek jelenlétében bezáratni.

(5) Ha a bérlő jogos indok nélkül akadályozza meg a bérlőmenny megtekintését, a zárnyitással és bezárással, valamint a két tanu vagy a rendőri közeg, vagy a kir. közjegyző közreműködésével felmerülő költség a bérlőt terheli.

(6) A m. kir. rendőrség a bérbeadónak vagy meghatalmazottjának kérelmére az (1) bekezdésben meghatározott időben történő segítségnyújtásnál a kérelem jogosságát nem vizsgálja. A segítségnyújtás költségét a bérbeadó előlegezi.

(7) A bérlő nem akadályozhatja meg, hogy a háztulajdonos (bérbeadó) vagy a házkezelő (gondnok) a bérlőmennyt és felzerelését állapotuk megvizsgálása céljából a bérlő jogos érdekeinek sérelme nélkül időnkint megtekinthesse.

Kiköltözés és beköltözés.

55. §.

(1) Nem lakás céljára éves bérletként bérelt helyiség kiürítését a bérévnegyed első napján reggel 8 óráig kell megkezdeni és úgy kell folytatni, hogy a kiürítés, ha a felmondási idő negyedév, a bérévnegyed első köznapján délután 6 óráig, ha pedig a felmondási idő fél-év vagy annál hosszabb, a bérévnegyed harmadik köznapján délután 6 óráig

befejezést nyerjen. A helyiség új bérlője jogosult a beköltözést a bérévnegyed első köznapján reggel 8 órakor megkezdeni és azt a kiürítéshez mérten folytatni.

(2) Lakás céljára éves bérletként bérelt a két szobásnál nem nagyobb lakásból a kiköltözést a bérévnegyed első köznapján reggel 8 óráig kell megkezdeni és úgy kell folytatni, hogy a kiköltözés ugyanezen napon délután 6 óráig befejezést nyerjen. A helyiség új bérlője jogosult a beköltözést a bérévnegyed első köznapján reggel 8 órakor megkezdeni és azt a kiürítéshez mérten folytatni.

(3) Lakás céljára éves bérletként bérelt a kétszobásnál nagyobb lakásból a kiköltözést a bérévnegyed első köznapján reggel 8 óráig kell megkezdeni és úgy kell folytatni, hogy az első köznapon délután 6 óráig legalább két szoba és a konyha, a második köznapon délután 6 óráig további két szoba és a harmadik köznapon délután 6 óráig az egész helyiség átadható legyen. Az új bérlő jogosult a beköltözést a bérévnegyed első köznapján reggel 8 órakor megkezdeni és azt a kiürítéshez mérten folytatni.

(4) Havi bérlet esetében a kiürítést, illetőleg a kiköltözést a bérleti idő lejártát követő első köznapon reggel 8 óráig kell megkezdeni és délután 6 óráig kell befejezni. A helyiség új bérlője jogosult a beköltözést a bérleti idő első köznapján reggel 8 órakor megkezdeni és azt a kiürítéshez mérten folytatni.

(5) Raktározás céljára bérelt helyiség vagy a háztelek kiürítését a bérlet lejártát követő első köznapon reggel 8 óráig kell megkezdeni és délután 6 óráig kell befejezni. Az új bérlő a használatot az utóbb említett időpontban jogosult megkezdeni.

(Folytatjuk.)

HAZÁNK — NÉPÜNK — JÖVŐNK

Csak egy tál étel

Szép szokás, jó szokás a vendéglátás. Mi, magyarok híresek vagyunk vendégszeretetünkről. Vetélytárs nélkül áll a jó magyar konyha, a magyar háziasszony fogalom volt mindig úgy itthon, mint külföldön.

De a háboru nem a vendéglátás és dinom-dánom nagy lakomák ideje. A háboru a lemondás, a takarékoság, az összefogás, a testvériesség diadalútja kell, hogy legyen, melyen megtalálják a szívek egymást és amelyen belső frontunk menetel a győzelem felé.

Szép gondolat ajándékozta meg a Zöld Keresztet a háboru. Szeretnénk, ha ez a gondolat megértő szívekre találna. Azoknál, akik a háborus idők nehézségei között is össze akarnak jönni kedves ismerőseikkel, barátaikkal. Ezeket nem tesszélyezze, hogy barátait nem vendégléphetik meg úgy, ahogy szeretnék békebeli módon.

A Zöld Kereszt elgondolásával, amely innen Váradról indulna el, hogy meghódítsa az egész ország asszonyainak a szívét, dus asztalt teríthetnek, anélkül, hogy vállalniuk kellene a beszerzés óriási gondját, munkáját, nehézségeit. Az új gondolat az lenne, hogy a vendéglátó házigazda csak egy tál-ételes vacsorát adna a vendégeinek, a többi tetszésszerűt számu fogást a vendégek tányérja mellé helyezett annyi 1 pengős zöldkeresztes vacsora jeggyel helyettesítene, ahány fogás nem kerül az asztalra.

A házigazda meghozza az áldozatát pénzben, a háziasszony a gazdasszonyi dicsőségét áldozza fel, hogy sok oldala tudományát nem csillogtathatja, a vendég is átérzi a lemondás örömet, s a vendégeskedés nem lesz hátrányos a háborus érdekekre, a közösségre, sőt nemes célt szolgál, mert az elmaradt fogások megváltási összegéből a Zöld Kereszt és a Bajtársi Szolgálat után éppen azok a magyar testvéreink jutnak támogatáshoz, akikre nagyobb súllyal nehezednek a háborus gondok.

Most jön a Szilveszter-este, utána a tarsang, névnapok, dísznótoros vacsorák. Mindezek kitűnő alkalom arra, hogy áldozatot hozhassunk.

Az 1 pengős zöldkeresztes vacsora-jegyeket a központi egészségházban (Bunyitay-liget 18). — özv. vitéz Varga Domokosné trafik Széchenyi-tér 6. — „Kleopátra” gyógyszertár Kossuth Lajos-u. 2. lehet beszerezni, — de előző napi telefonhívásra (15—15. „Kleopátra” gyógyszertár) a házhoz is elküldik a jegyeket.

Szép és nemes lenne ennek a gondolatnak valóra váltása, ha megértene Várad tehetősebb társadalmát a nagy célt, ha divatot csinálna belőle. Ha versenyre kelnének a várad asszonyok és megrendeznék az egytál-ételes zöldkeresztes vacsorákat.

Asszonyaink megértik az idők szavát. Látjuk őket lelkesülten dolgozni

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

úgy a bajtársi szolgálatnál, mint a Zöld Keresztnél. Apóknak, varnak, ott vannak mindenütt, ahol segítségükre szorul a haza. Ahol segíteni, adni, áldozni kell.

Hisszük, hogy ennek a gondolatnak megvalósítása diadala lesz a várad:

Tüzifa a szegény gyermekeknek

A Zöld Kereszt-hez részben közvetlenül, részben a Magyar Lapok útján a következő adományok érkeztek:

A fázslódó csecsemők tüzfijára az ezen a rovaton már nyugtázott tizenegy, illetve a kis Cseuz Marika 100 pengős tizenkettedik adományán kívül Brósztel Lajos apátkanonok 30.—; dr. Kotz Jóné 10.—; Némethy Sándorné 6.—; Szabó Sándorné, dr. Rosskopf Béláné, Pribék Imre, Jecszak Margit 5—5; Kozma Oszkár 4; dr. Kormos Endréné, Vojnár Kálmáné, özv. Tóth Józsefné (5 gyermekes családanya), Varga Juliska háztartási alkalmazott 3—3; Megyeri József. Király Lajos özv. Soltész Gézané. Papp János, Szabó Sándorné, Arvay Árpádné, Frischmann Adolf, Frischmann Irénke, Frischmann Mária, Frischmann Laci, Frischmann Ági, Papp Károly, N. N. 2 2 pengőt, Ehrenberger Ferenc százados 1 mázsa, N. N. 3 zsák fát, dr. Lillin Endréné 1 zsák fát és 2 P-t, Lillin Ferencné ugyancsak 1 zsák fát és 2 P-t küldtek be, az Erdélyi Párt 30 hadigondozott család részére 50—50 kg. fát juttatott a Zöld Kereszt

asszonytársadalomnak, ragyogó követendő példa az egész ország előtt.

Biztosan tudjuk, hogy nagyon sokan vannak asszonyaink között, akik még álmukban se gondoltak eddig, ezekben a nehéz időkben baráti vacsorák adására, mert érezték, hogy ezeknek most szünetelniük kell. Most ezeket is meggondolásra biztatja az egytál-ételes zöldkeresztes vacsora szép gondolata, amely a társadalmi nagy összefogás, kiegyenlítés és eszméjének szolgálatában áll!

Soltész Kálmáné

útján, míg dr. Soós István polgármester kezdeményezésére Nagyvárad város 1300 pengős hozzájárulással tette lehetővé, hogy a Zöld Kereszt a „két-szer ad, aki gyorsan ad” elvét alkalmazva eddig 370 családot részesíthessen tüzifa-segéllyel.

Tejakkció.

A 110/3 tábori munkásszázad baty-tányi Paksy István főhadnagy parancsnok útján háromszor 50 P-t, összesen tehát 150 pengőt küldött a Zöld Kereszt tej-akkciója céljára.

Babakelengye.

Vándor babakelengyére a „Feri-bácsi asztaltársaság” 40. a VI-os számú óvoda karácsonyi ünnepélyén befolyt adományokból 20 és Fridvalszky Istvánné 2 pengő adományt küldtek.

A Zöld Kereszt ezen az uton is hálás köszönetet mond a nemesszívű adakozóknak és kéri Nagyvárad társadalmát, hogy a vándor babakelengye céljaira minél több kinőtt, kis kegyedarábot, kinőtt ruhácskát juttasson el a Bunyitay-ligeti Zöld Kereszt egészségházhoz.

Sertésvágási engedélyt a Közélelmezési Hivataltól kell kérni

Husiparos magánfogyasztásra még saját hizlalású sertést sem vághat le

Nagyvárad thj. város polgármestere 10.636—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a m. kir. Közélelmezési Hivatal 113.780—1942. K. M. számú rendelete és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 341.000—1942. K. M. számú utasítás értelmében azoknak a sertéshizlalóknak, akik egyszerre legalább hat sertést hizlalnak, sertéseiknek magánfogyasztás (gazdasági szükséglet) céljára történő levágásához az engedélyt, a jelen hirdetmény közzétételétől kezdődőleg a városi főispáni hivatal nevében a városi Közélelmezési Hivatal adja meg.

Ennek következtében a fenti csoportba tartozó sertéshizlalók sertésvágatási engedély iránti kérésüket minden esetben a városi Közélelmezési Hivatalhoz tartoznak benyújtani.

Magánfogyasztásnak tekintik a tan- és nevelőintézetek, fogházak, kórházak, gyógyintézetek, szegény- és menházak, valamint a külső cselédek és munkások ellátását is. Magánfogyasztás céljára csak saját hizlalású sertést szabad levágni, amelyet a hizlaló ház-tartása és gazdasága szükségletére a

levágás előtt 60 napon át maga hizlal. Háztartási szükségletre saját hizlalású sertésekből a háztartáshoz tartozó minden négy személy után egy sertésvágásra lehet engedélyt kérni. A bentkosztos háztartási és gazdasági alkalmazottak (cselédek) ebből a szempontból a családtagokkal egy tekintet alá esnek. Az élelmezéssel szerződött időszak munkások felhárú szükséglete a gazdaság szükségletébe beszámítandó.

Husiparos magánfogyasztásra még saját hizlalású sertést sem vághat és így ilyenek részére magánvágási engedély nem adható.

Vendéglősök, koresmárosok, stb. az általuk levágott sertésekből kitermelt felhárúval a Közélelmezési Hivatalnál sziváltójegyekkel szabályszerűen elszámolni tartoznak.

A m. kir. Minisztérium 2760—1942. M. E. számú rendeletének 7. §-a értelmében a 100 kg. élő súlyt el nem érő zsirsertést és 80 kg. élő súlyt el nem érő húsertést levágni tilos. Ilyen sertések levágására engedély nem adható.

Figyelmeztetem végül a vágási engedélyt kapott gazdaságokat, hogy a magánfogyasztásra engedélyezett ser-

tések levágását a Közélelmezési Hivatalhoz legalább 24 órával előbb be kell jelenteni.

Jelen rendeletben foglalt intézkedések nem teljesítése, vagy kijátszásáért kihágást képez s mint ilyen büntetettik.

Nagyvárad, 1942. december 28.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Szénszünetet tartanak a börgyárak

Az iparügyi miniszter rendelkezése alapján a magyarországi börgyárak december 24-től január 4-ig bezárólag gyártási szénzünetet tartanak. A rendelkezés csak a termelőmunka szüneteltetésére vonatkozik, de lehetőséget nyújt arra, hogy a börgyárak az üzemszünet alatt a karbantartási és tisztogatási munkálatokon kívül a leltározási munkálatokat is elvégezzék (Magyar Tudósító.)

Zártkörű Szilveszter-est a MÁV. alműhely nagytermében

Nagyvárad. Saját tud. A Nagyvárad-i MÁV. „Turul” Dal- és Önképző Egyesület ez évben is nagy Szilveszter-est rendez, mellyel a nagy vasutas-családot és annak ismerőseit akarja kedélyes és szolidan vidám szórakozással az ősztetendőtől elbűcszítani. Szerepelnek a legjobb vasutas műkedvelők, ének-, magán- és táncszámaikkal. Ez alkalommal lép föl a fővárosi Schröder Béla is bűvészmutatványával. A műsor ismertetésére még visszatérünk.

Az est szigorúan zártkörű, ezért már most fölkerik a vendégeket, hogy a résztvenni óhajtok előre jelentsék be részvételüket, mert csak a meghívó fölmutatásával lehet belépni. Meghívót az alműhely főnökségénél lehet igényelni. Telefon 15-59. Záróra éjfélután 1 óra.

Jelentkezni kell a fűszer-, szatócs és vegyeskereskedőknek a szappanelosztás végett

Nagyvárad polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom a város területén működő fűszer-, szatócs- és vegyeskereskedőket, hogy az alább feltüntetett beosztás szerint január hó 2., 4., 5. és 7. napjain feltétlenül jelentkezzenek a városi Közélelmezési Hivatalban a december havi szappanelosztás meg-cíjtése végett.

Egyúttal közlöm a kereskedőkkel és a fogyasztókkal, hogy ezen a napon túl december havi mosószappanjegyek el nem fogadhatók, illetve be nem válthatók.

A fenti rendelkezések nem teljesítése, vagy megszegése a további szappan-ellátásból való azonnali kizárást vonja maga után.

1943. január 2-án A—F, január 4-én G—L, január 5-én M—R, január 7-én S—Z betűvel kezdődő nevének. Nagyvárad, 1942. december 28.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Kávéházakban és vendéglőkben kérle Magyar Lapok at

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

**FELHÍVÁSSAL FORDUL A KOR-
 MÁNYZÓ HITVESE A MAGYAR TÁR-
 SADALOMHOZ. A MTI. jelenti: A Kor-
 mányzó Ur hitvese Szilveszter napján
 felhívással fordul a magyar társadalom-
 hoz. Honvédeink családtagjainak támo-
 gatására meginduló országos gyűjtés ke-
 retében adakozásra szólít fel. A Fő-
 méltóságú Asszony felhívása december
 31-én 18 óra 30 perckor és néhány
 perccel éjjel után hangzik el a rádió-
 ban. A felhívást vitte N. A. Antal, a
 rádió elnöke olvassa be.**

Arnyékkormányválság Londonban.
 Zürichből jelentik: (B. T.) A Die Tat
 londoni értesítése szerint Jovanovic
 vezetése alatt álló londoni délszláv
 hábkormány lemondott. Ismét Jovano-
 vicot bízzák meg kormányalakítással.
 A külügyi tárcát a régi miniszter he-
 lyett más veszi át.

**ELJEGYZÉS. Kéri Olga tanítónő és
 Kovács Béla tanító jegyesek.**

**HAFESTEST ideálisan szép, termé-
 szetes árnyalatokban, különleges gyógy-
 dőerejét, valamint minden fodrászati
 munkát gondosan és megbízhatóan vé-
 gez a FODOR fodrászat. Kapucinus-
 utca 5.**

**ELPUSZTITOTT EGY HELYSÉGET
 ARGENTINÁBAN A FÖLDRENGÉS.**
 Buenos Aires. (MTI.) A NTI. jelenti:
 Mint Bogotából jelentik, csak most kö-
 zölték hivatalosan, hogy a szombati
 földrengés teljesen elpusztította a Lo-
 rica közelében lévő Potomac helységet.
 A halálos áldozatok száma még nem is-
 meretes.

**Február 28-ig érvényesítik a régi
 MÁV arcképes igazolványokat. A MTI
 jelenti: A MÁV igazgatósága közli,
 hogy a közszolgálati alkalmazottak
 arcképes igazolványainak jövő évre
 vonatkozó érvényesítésének határide-
 jét 1943. február 28-án állapította meg.**

**413 EMBER HALT MEG BALESE-
 TEK KÖVETKEZTÉBEN AMERIKÁ-
 BAN AZ ÜNNEPEK ALATT. Genf.
 (MTI.) A NTI. jelenti: Newyorki jelen-
 tése szerint az Egyesült Államokban a
 karácsonyi ünnepek alatt, balesetek kö-
 vetkeztében 413 ember vesztette éle-
 tét.**

**Halálra ítélték két „sötét” tolvajt. A
 MÖT jelenti: A budapesti büntető tör-
 vénszék rögtönítélőtanácsa Herceg
 Ferenc 40 éves lakatossegédét elsötéti-
 tése alatt elkövetett kabátlopásért hal-
 álra ítélté.**

**Kecskemétről jelentik: (MTI) A kecs-
 keméti törvénszék rögtönítélő tanácsa
 halálra ítélté Deszetta Lajos 20 éves
 motozserelőt, mert az elsötétítés alatt
 betört az egyik ékszerüzletbe.**

Nagyvárad térképe
 fekete nyomással P. 1.60
 kapható a
MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

**KOMMUNISTÁKAT TARTÓZTAT-
 TAK LE FRANCIAORSZÁGBAN. Ber-
 lin. (Bud. Tud.): A francia belügymi-
 nisztérium közli: Sikerült az elmúlt hé-
 ten a kommunisták elleni küzdelemben
 letartóztatni 154 embert. Lefoglaltak
 nagymennyiségű propaganda-anyagot és
 bombákat. Kommunista eszmék terjesz-
 tése miatt 134 embert vettek őrizetbe.**

**Nemzetközi textilgyűjtés Európá-
 pán. A Nemzetközi Textilegyesület
 16 Technikai Bizottság, mely a háboru
 kezdetén beszüntette működését, most
 Würzburgban ismét ülésre ült össze,
 mely a háboru óta elsősorban fordult
 elő. Németországon kívül Belgium,
 Franciaország, Hollandia, Olaszország,
 Magyarország, Horvátország és Szlová-
 kia képviselői vettek részt. Az ülésen
 egy nemzetközi egységes gyapjuminő-
 ségi megállapítást beszéltek meg. Né-
 met javaslatra ezen kérdésben sikerült
 egybehangzó véleményre jutni. Így töb-
 bek között elhatározták, hogy nemcsak
 a háboru előtt megkezdett feladatokat
 fejezik be, hanem új és fontos textil-
 ipari kérdéseket oldanak meg. (MNK)**

Modern BUTOR olcsón MEZEINÉL
 festett kapható
 Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Hálók, kombinált szobák előszobák, konyhák.

**Erdélyi írók a Baumgarten-díj nyer-
 tesej között. Budapestről jelentik: Iro-
 dalmi körökből nyert értesülés szerint
 a Baumgardendíj bizottsága döntött az
 idei díjak odaítéléséről. A döntés
 szerint az erdélyi írók közül Tamási
 Áron a díj összegének kétszeresét, 8000
 pengő jutalmat kap. Rájta kívül része-
 sülnék az alapítványban Szomlói
 Ferenc, Asztalos István és egy fia-
 tal nagyváradi költő, akinek nevét még
 nem közölték. A bizottság döntését a
 kultuszminisztérium hagyja jóvá.**

A MAGYAR ERŐ UJÉVI SZÁMA
 szokatlanul gazdag tartalommal jelen-
 nik meg még az őszitendő utolsó nap-
 ján. Szenszációs kénsorozathoz számol-
 be a nemzet elsőszámú hadiárnyá-
 nak Horváth István karácsony-
 ról. „Népek-sorsok-háborúk” és „Ha-
 dak útja”, valamint a „Nagy idők
 sodrában” című egyedülálló módon
 ismertetik az elmúlt év eseményeit,
 állítják fel az őszitendő mérleget s
 tárcsázzák az új helyzetet, amely
 Darlan volt francia kormányfő Afri-
 kában történt megvilágításával állott
 elő. Szenszációs kénsorozat ismerteti
 a japán haderő újvívői harcát, a
 magyar német és olasz hadseregek
 küzdelmét a bolsevista veszedelem el-
 len. Szemléltető térképek, irodalom-
 színház, divat, sport és humor, to-
 vábbá keresztrefény egészíti ki a
 Magyar Erő gazdag tartalmu újévi szá-
 mát. Az ország minden helyiségében
 kapható. Szerkesztőség és kiadóhiva-
 tal: Budapest, Erzsébet-könyút 7.

**Anglia munkára hívja haza Ameri-
 kában élő polgárait Vichyből jelentik:
 (MTI) Az OFI jelenti: Anglia washing-
 toni követe felhívással fordult az Egye-
 sült Államokban élő angolokhoz, hogy
 térjenek vissza hazájukba és jelentkez-
 zenek munkaszolgálatra.**

**BUDAPESTEN ÉS KÖRNYÉKÉN BE-
 VEZETIK A HUSJEGYET. A Magyar
 Távirati Iroda jelenti: A közellátási mi-
 niszter január elsejétől rendelettel be-
 vezette Budapesten és környékén a hús-
 jegyet. Húst csak szállítási igazolvány-
 nyal szabad szállítani, kivéve az öt ki-
 logrammot meg nem haladó húsféléknek
 kézipoggyászban való szállítását.**

KORONA Filmszínházban Szerdán utoljára
Szakítani nehéz dolog
 A legurabb magyar filmvígjáték
 Szilveszteri meglepetés Szelezky egyetlen idei filmje
Gyávaóság
 Előadások pontosan 3, 5, 7, 9 és 11 órakor.

**MEGÁLLAPÍTOTTÁK A LEGMAGA-
 SABB LISZTÁRAKAT. A Magyar Tá-
 virati Iroda jelenti: A közellátási mi-
 niszter rendelete szerint a buzdara ki-
 lónként 86, a nullásliozt 82, az egysé-
 ges buzaszizt 42, egységes rozizsliozt 42,
 graham liozt 52 filléres árat az ország
 egész területén nem haladhat meg. A
 miniszter rendelete szerint a kereske-
 delmi és vámórléssel foglalkozó malmok
 90 százalékos kiórlése mellett buzából
 26 százalékos finomlioztet és 64 százalékos
 egységes kenyérlizsliozt kötelesek előál-
 lítani.**

**Gázmérgezés egy fagázzal hajtott tá-
 sasgépkocsin. Vichyből jelentik: (MTI)
 Az OFI jelenti: Különös szerencsellen-
 ség történt az egyik fagázzal hajtott
 gépkocsi utasával. A kiszűrődő gázok
 a két utast és a gépkocsivezetőt meg-
 mérgezték. Az utasok életüket veszítet-
 ték, míg a gépkocsivezetőt súlyos ál-
 lapóiban szállították kórházba.**

**ELŐLEPTETÉSEK A VÁROSHA-
 ZÁN. Dr. Hlatky Endre vá-
 rosi főispán dr. Orbán Dénes tiszti
 ügyész t. főügyésze, dr. Kazó Ká-
 roly I. o. aljegyzőt t. tanácsnokká,
 Csery Alajos és dr. Papp Tibor I.
 o. fogalmazókat t. aljegyzőkké kine-
 vezte. Az újonnan kinevezett tisztvi-
 selőket dr. Soós István polgármester
 köszöntötte előléptetésük alkalmával,
 melyért dr. Orbán Dénes főügyész
 mondott köszönetet.**

**Közgyűlés. A Magyar Keresztényso-
 cialis Vasutasok Országos Gazdasági
 Egyesülete (VOGE) Nagyvárad Helyi-
 csoportja 1943. január 10-én 11 óra 30
 perckor tartja 1943. évi rendes tisztju-
 tító közgyűlést az Almuhely disztermé-
 ben. Határozatképtelenség esetén a
 közgyűlés 12 órakor a jelenlevők szá-
 mára való tekintet nélkül lesz ugyan-
 olt megtartva. Elnökség.**

**Szilveszter-estet rendez
 a Katalin-telzpi Kulturház**

**Nagyvárad. Saját tud. A megszállás
 utolsó éveiben áldásos és a maga ha-
 táskörében pótolhatatlan nemzetmen-
 tő és nevelő munkát végzett a Ka-
 talin-telzpi kulturház, amely a Szent
 Vince intézet nővéreinek lelkes mun-
 kájára egyházi körök nagyvlekkü tá-
 mogatásával jött létre. A kulturház-
 ban sok műkedvelő és ismeretterjesz-
 tő előadást tartottak a környék ma-
 gyar lakossága számára. A felszaba-
 dulás után a kulturház élénk tevé-
 kensége valamivel alábbhagyott. A
 vezetőség most elhatározta, hogy újra
 megindítja a szélesebbkörű tevékeny-
 séget. A megmozdulás első nagyobb
 eseménye az a szórakoztató est, ame-
 lyet a Kulturházban Szilveszter-estjén
 rendeznek. A szórakoztató előadás es-
 te 8 órakor kezdődik.**

Tánccal egybekötött Szilveszter-est

Az Ipartestület disztermében tánc-
 cal egybekötött Szilveszter estet tart
 az Ipartestület 1942. december hó
 31-én este nyolc órai kezdettel zár
 óráig.

- Műso.
1. Zenekari nyitány.
  2. Hiszekegy
  3. Csevegés a házasságban (tréfa).
  4. Tánc szóló.
  5. Az igazmondók (tréfa).
  6. Ének egyveleg.
  7. Ujévi beköszöntő zenével.

Mi uiság a piacon?

Nagyvárad. Mint előrelátható
 volt, az ünnepek után a piac forgal-
 ma lényegesen lecsökkent. Legmaga-
 sabb temelői és viszonteladói árak a
 következők voltak:

- Gyümölcsfélék (közepes felh.):**
 Alma 120—220—300, aospolyv
 150—170, citrom drb. 24—40, szőlő
 260—450, körte 220—250 pengő ki-
 lónként.
- Zöldségfélék (gyenge felhozatal):**
 Burgonya 23—27, szárazbab 76—
 80, répa 20—26, hagyma 20—32, cék-
 la 20—24, káposzta drb. 20—50, kgr.
 30, olasz drb. 40—60, kgr. 30, sütő
 tök 40—50, karfiol drb. 50—120,
 petrezselyem 34—40, karalábé drb.
 10—20, kgr. 26, zeller drb. 10—20—
 30, retek drb. 6—14, spenót 100—
 120, terma drb. 6—20 fillér.
- Élőállatok (közepes felhozatal):**
 Szarvasmarha (vágó) kgr. 1.20—
 1.40, 1 drb. fejős tehén 500—1000,
 szopós borju kgr. 1.60—1.70, hizott
 sertés kgr. 2—2.20, 1 pár kismalac
 40—55, igazló 300—900, paradés 10
 900—1400 pengő.
- Tejtermékek (gyenge felhozatal):**
 Tej 0.40, vaj 6.80—7.70, juhtúró
 3.40—4.10, tehéntúró 1.25—1.35,
 tejföl 1.50—1.70, sajt 3—3.40 pengő
- Kenyer:**
 1 kgr. egységes kenyér 42 fillér.
Szárnyasok (gyenge felhozatal):
 1 pár csirke kgr. 4.60, hizott liba
 4.90, sovány liba 4—4.90, pulyka
 4.50, hizott ruca 4.70, sovány ruca
 4—4.70, tojás drb. 0.20—0.23, kgr
 3.90—4.10 pengő.
- Húsarak:**
 Marhahús 3.70, növendékmarha
 3.70, juhhús 2.40, bárányhús 2.40, bi-
 valyhús 3.30, zsiradék 3.80, tepertő
 3.80 pengő.
- Halfélék (közepes felh.):**
 Ponty (élő) 3—3.30 1 kgr-ig, 1
 kgr-on felül 2.80—3.20, 1 kgr. körös-
 hal 1.20—1.80 pengő.

**Olvassa és teressze
 a Magyar Lapok-at**

SPORT

Van, aki tagadja...

Küzdelmes, de szép út vezet az országos elsőséghez

Most már mindenütt elismerik a NAC kiváló képességeit

Nagyvárad. Saját tud. A NAC legutóbbi sikeres szereplése még jobban felhívta az ország sportköreinek figyelmét a nagyváradai zöld-fehér csapatra. Ma már minden túlzás nélkül megállapítható, hogy valóban a NAC az ország legjobb csapata, a magyar labdarugás igazi képviselője.

Bizony, nem volt könnyű kiverekedni ezt az előkelő helyet, már csak azért sem, mert közben belső válság is dult az egyesületben, amelyből sokan végzetes örvényt szerettek volna kavarni. Hála Istennek, nem sikerült! Meg kellett küzdeni azután azzal az ellenszennel, amely a fővárosban és

a vidéken is sok helyen megnyilvánult. Csak bele kellett nézni eleinte a sportújságokba és a nagy fővárosi lapok sportrovataiban. Ha sikerült valami, akkor a szerencse számlájára írták. Ha nem sikerült, akkor kárörvendve írták az eredményt a csapat "valóságos" képességeinek számlájára.

Minden fővárosi lapnak meg volt a maga fővárosi kedvenc csapata. A Vasast világnézetű alapon agyonpártolták a zsidók és a szocdemek. A Ferencvárost pedig sorozatos kudarcjai dacára is mindig a magyar labdarugás élére állították. Ez a lehetetlen állapot lassan kezd megváltozni. Ma már a sportlapok is elismerik a NAC képességeit. Vidéki lecsuszott csapatok áskálódásaira pedig most már a NAC nem ad semmit. A KAC

eljátszotta a szolidaritásra feljogosító igényeit. A Sporthírlapban megjelent felévi osztályozás három nagyváradit játékos veszt be az országos első csapatba: Perényit, Bodolát és Tóth Matyit. Átlagteljesítmény tekintetében is a Nagyvárad viszi el a pálmát. Viszont Kolozsvár a legjobb a négy utolsó helyezett között!

Érdemes még meghallgatni egy véleményét a karácsonyi tornáról is. Bernáth Ferenc, a csepeliek sportigazgatója mondja: A magam részéről egyáltalán nem lepett meg az, hogy a karácsonyi tornát a Nagyvárad nyerte. A meglepetés az volt, hogy a NAC ebben az összetételében is kiváló teljesítményt tudott nyújtani. A váradiak győzelmeinek jogosságát vitatni sem lehet, hiszen a NAC a torna kimagaslóan legjobb csapata volt.

Arra is rájöttek a fővárosi sportkörök, hogy a NAC-ban jelenleg a magyar labdarugás legértékesebb játékosai vannak. Szegedről is megállapítják, hogy komoly nyeresége a magyar labdarugásnak. Tehát most már Szegedi és nem „Simatoc” kolozsvári szellemeskedés szerint.

Végül még azt említhetjük meg, hogy a NAC a felévi összesített szögletarányban is a legelső helyen áll. Talán most már elhiszik róla, hogy valóban a legjobb magyar csapat.

nek vendégjátéka.

Csütörtökön este háromnegyed 7 órakor: Vén diófa (premier-bérlet)
Csütörtökön este 10 órakor: Nagyvidám Szilveszter-est.

Pénteken d. u. negyed 4 órakor: Csak egy asszony van a világon.

Pénteken este: Vén diófa.

Szombaton d. u.: Heidebergi diákélet.

Szombaton este: Vén diófa. Ábérlet.

APRÓHIRDETESEK

Adás-vétel

Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek
Vektor-ekszerezés, Rákóczi-ut 3. 356

Újé ajándéktárgyak olcsón Tarján
Ékszerész-nél, Rákóczi-ut 8. szám. 185

Fajalmak olcsón beszerezhetők, üres
ládák eladók Szacsavay-u. 17. Pincében. 581

Kölyök puli komondor, házörző kutyát megvétele keresek. Bessenyei kályhás, Huszár-u. 23. 598

Eladó regénytár. Dr. Baditz Miskolc. 154

Torna-utcán jártam
Kolozsváry lakatosnál
kis
előmelegítő kályhák
jártam.

Bementem, vettem, azóta van
lakásomban mele em.

Eladó azonnal átvehető üzletház be
rendezéssel, 2 szobás lakással, ára 22
ezer. Azonnal elfoglalható 3 szobás modern
magánház, ára 32.000. Popovics
ingatlanközvetítő iroda, Szent János-
utca 6. 605

Zongora rövid, bécsi gyártmány, ki-
tűnő állapotban eladó, Csáky-utca 39
Sipos. 606

Rádió 3 + 1, elutazás miatt eladó. -
Mester-u. 26. Őszi-telep. 308

Állást nyec

Szabászt, ragasztót, cipész aljamun-
kákat csoportba, különféle munkák-
ra felvessz. Muhary cipőüzem, Kossuth-
utca 9. 607

Állást keze

35 éves özvegy nő, gazdasszonynak
ajánkozik. Cim a kiadóban. 608

Komoly urinő házzvezetőnek menne
plébániára is. Címeket „Mindenhöz
ért” jellegre a kiadóba kér 579

Különféle

Paragázzal poloskát, melyt, petéit
mindenből felelősséggel irtja. Csutorás
Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

**Szabó Ferenc Gyorsíró-
és Gépiskolájában**
Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 12.
(Eng. szám: 3329-1941-42.) ja-
nuár 7-én új tanfolyam kezdődik.
Jelentkezni lehet 4-től. Védők-
nek vasuti kedvezmény.

ZIPPZÁR szakszerű javítása Jakab
műszerésznél, Kossuth-utca 5.

Keresek kisebb, esetleg fél üzlethelyi-
ségeket forgalmas helyen. Cím a kiadóba
kérek. 309

Tisztességes keresztény család keres
olyan magános nőt, vagy férfit, ki jó
köszöntő és bizonyos készpénz haszon-
résztért belépne csendes társnak 5000 P
készpénzzel. Cim a kiadóban. 610

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. 7

76-és felelőszerkesztő: felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda R. 7
igazgatója

RÁDIO

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 31.
Budapest I.

5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt
bajtársi rádiószolgálat.

7.00 Hírek. Közlemények Reggeli zene

10.15 Rendőrszólók.

11.15 Hangszerszólók.

11.40 Külföldi híradó.

12.10 Weidinger Ede szalonzenekara.

13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröske-
reszt bajtársi rádiószolgálat.

14.00 Folyamérők fúvószenekara.

15.20 Helyszíni közvetítés a Budapesti
Önkéntes Mentőegyesület szék-
házából. Vezet: Budinszky Sándor.

15.55 A Földművelésügyi miniszterium
rádióelőadássorozata.

17.00 Az év halottai. Felolvasás.

17.15 11. névad Szilveszter.

17.45 Szilveszteri elmélke...

18.00 Hangképek az 1942. év második
eseményeiről.

19.05 Herczeg János előadása.

19.20 Tamási Áron elbeszélése.

19.40 Könnyű zene — könnyű percek

20.25 Péter és Pál. Vigjáték egy felvo-
násban Irta Herczeg Ferenc.

20.50 Könnyű zene — könnyű percek
II. rész.

22.00 A siker ABC-je.

23.25 Gyula diák újrési köszöntője.

24.30 Ejjétre szólnak a kenderesi ha-
ragok

Majd: Himnusz.

Utána: Szózat. Irta Vörösmarty

Mihály. Elmondja Abonyi Géza.

Majd: Rákóczi-induló. Berlioz fel-
dolgozásában.

0.15 Csárdások. Hanglemezek.

0.30 Tétlágas. Fordított világ a studi-
óban.

1.30 Szórakoztató és tánczene.

Budapest II.

17.30 A pécsi Angster orgonagyár ün-
nepe. Péchy-Horváth Rezső elő-
adása.

18.00 Az Operaház előadásának isem-
tetése.

18.05 Az Operaház előadásának közve-
títése: Denevér. Operett három
felvonásban.

Keresztény magyar
keresztény
magyarnál vásárol

Férfiruhákat, használtakat **MOLNÁR** használt ruhá üzletében
legjobb áron vehet, eladhat Bómer-tér 1. (udvarban)
Hívásra hához jövök.

SZÍNHÁZ

Nagy sikerrel mutatkozott be a kolozsvári balett Nagyváradon

Kedden este telt házat vonzott a ko-
lozsvári Nemzeti Színház operai tago-
zata balettegyüttesének bemutatkozása.
Várakozásunkban nem csalódtunk úgy
rendezésben, kiállításban, mint művészi
tánckészségben és a mozdulatok plasz-
tikus kidolgozásában elsőrendűt kap-
tunk.

A közönség meleg ünneplését és me-
gegülő tapsait joggal kiérdemelte az
együttes minden tagja. Elsősorban a bá-
jos és nagy tánckulturájú, minden moz-
dulatában tökéletes primabalerinát,
Bartos Irént kell említenünk. Minden
táncszáma külön szint, élményt jelen-
tett. Legnagyobb sikerét Strausz János:
Kék Duna keringő és Delibes: Balett a
Lakmé c. operából táncszámaival aratta.
Utóbbi ismételnie is kellett. A Kék
Duna keringőben méltó partnere volt

Komáromy Attila, akit még a Thália
idejéből ismer a nagyváradai közönség.

Nagy tetszést aratott még Lehmann
Lotti karaktertáncával és a Kinai ba-
lett szólójával, Úgyes Rimóczy Viola és
tetszetős Keresztes Katalin. Sok tapost
kapott Pleth Lenke, a balett csöppse.
A férfiak közül Csermészky Kurt mun-
kája legelső vonalbeli. Komáromy At-
tila, Szaboray Zoltán és Domby Imre is
remek felépítésű ügyes táncosok. A kar-
mélto keretet nyújtott.

A számok tökéletes, pontos beállítás
és a művészi összedolgozás az elismert
tehetségű Morovszky Román balett-
mester érdeme.

A jól összehangolt zenekart Endre
Béla fölünyeskedő művészi biztonsággal
vezényelte. (b. s.)

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi
órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása tér 6.

A színházi iroda közleményei:

Káprázatosan gazdag műsorát ma,
szerdán este megismétli a Kolozsvári
Nemzeti Színház operai balett-együt-
tesének vendégjátéka. Mérsékeltlen
felemelt helyárák.

Csütörtökön — Szilveszterkor —
két előadás lesz a színházban. Este
háromnegyed 7 órai kezdettel a *Vén
diófa* c. operett-újdoncság bemutató
előadása, premier bérlet keretében.
Gyönyörű kiállítás. Az új diszletket
Ballon József fővárosi diszlettervező
tervezte és festette. Rengeteg humor
és vidámság. Hangulatos muzsika.
Rendező Daniss Győző. — A *Vén
diófa* az idei színiévad sláger operett-
je csütörtöktől minden este műsoron
lesz. Csütörtökön premier bérlet. Á-
bérleti előadása pedig szombaton

est
Csütörtökön este 10 órai kezdettel
nagy vidám Szilveszter-est. Rendes
helyárákkal. Kacagató műsor: Vil-
lámtréfák, bohózatok, magánszámok,
tánckettősök, magyar nóták. Szilvesz-
teri sorsolás, stb. . . . Jegyekről aján-
latos előre gondoskodni.

Pénteken. Újévkor délután negyed
4 órakor a legmulatságosabb operett,
a *Csak egy asszony van a világon* . . .
kerül színpa *olcsó helyárákkal.* míg
este háromnegyed 7 órakor a *Vén
diófa* című sláger-operett.

HETI MŰSOR:

Szerdán este: A Kolozsvári Nem-
zeti Színház operai balett-együttesé